

**UNIVERSITATEA DE ȘTIINȚE AGRONOMICE ȘI
MEDICINĂ VETERINARĂ
BUCUREȘTI**

FACULTATEA DE AGRICULTURĂ

TEZĂ DE DOCTORAT

**„CERCETĂRI PRIVIND SPORIREA EFICIENȚEI
ECONOMICE A PRODUCȚIEI DE CEREALE ȘI
DE PLANTE TEHNICE ÎN JUDEȚUL CĂLĂRAȘI”**

**Conducător științific:
Prof. univ. dr. ALECU IOAN NICOLAE**

**Doctorand:
Ing. JILĂVEANU – CIULINARU
I. DENISA**

2005

CUPRINS

Introducere	5
CAPITOLUL 1	
NECESITATEA ȘI ROLUL ANALIZEI ECONOMICE ÎN CONDUCEREA UNITĂȚILOR AGRICOLE	7
1.1. Necesitatea analizei ca metodă de cunoaștere.....	7
1.2. Conținutul analizei economice.....	9
1.3. Specificul cercetării fenomenelor economice.....	10
1.4. Rolul analizei economice.....	11
1.5. Principii de bază ale analizei economice.....	13
CAPITOLUL 2	
CONCEPTUL DE SISTEM ȘI UTILIZAREA LUI ÎN ANALIZA ȘI MANAGEMENTUL UNITĂȚILOR	15
2.1. Sistemul ca instrument de analiză și cercetare.....	15
2.2. Factorii care influențează dimensiunea și determină schimbări de stare în funcționarea sistemului microeconomic.....	19
2.3. Tipuri de analiză economică.....	32
2.4. Indicatorii și gruparea lor.....	39
2.5. Etapele analizei economice.....	49
2.6 Metodologia utilizată în analiza economică.....	59
2.6.1. <i>Metode de stabilire a relațiilor cauzale între fenomene.</i>	60
2.6.2. <i>Metoda comparației</i>	61
2.6.3. <i>Diviziunea (sau descompunerea rezultatelor)</i>	63
2.6.4. <i>Metoda substituirii înlănțuite a factorilor</i>	64
2.6.5. <i>Metoda bilanțieră</i>	66
2.6.6. <i>Metoda variantelor logice</i>	67
2.6.7. <i>Metoda funcțiilor de producție</i>	67
2.6.8. <i>Metoda corelației</i>	68
2.6.9. <i>Metoda bilanțului energetic</i>	69
CAPITOLUL 3	
ANALIZA RENTABILITĂȚII UNITĂȚILOR AGRICOLE	72
3.1. Analiza folosirii raționale și intensive a pământului.....	80
3.2. Analiza gestiunii mijloacelor (activelor) fixe.....	85
3.2.1. <i>Analiza volumului și dinamicii mijloacelor fixe ale unității</i>	85
3.2.2. <i>Analiza structurii și stării de funcționare a mijloacelor fixe</i>	87
3.2.3. <i>Analiza utilizării și eficienței mijloacelor fixe</i>	90
3.3. Analiza gestiunii activelor circulante.....	96
3.4. Analiza costurilor pe produse.....	103
3.5. Analiza utilizării resurselor umane.....	112
3.6. Analiza pragului de rentabilitate.....	119

Introducere

În ansamblul mecanismelor de integrare internațională adoptate de Uniunea Europeană, Politica agricolă reprezintă cea mai fidelă expresie a principiilor de integrare și a eforturilor pe care le presupune construcția europeană.

Aderarea României la U.E. și în mod implicit, integrarea europeană a sectorului agroalimentar, reprezintă una din cele mai însemnate provocări ale economiei noastre naționale, din perioada contemporană.

Încadrată în tendința generală de globalizare, relația dintre agricultura românească și cea europeană poate fi necesară și reciproc avantajoasă, cu condiția asigurării unui grad sporit de compatibilitate și competitivitate a produselor pe piață, precum și a unui nivel corespunzător de armonizare structurală.

Referindu-se la agricultura anului 2010, Philip Freiherr von dem Bussche, președintele Securității Germane de Agricultură, preciza printre altele: "exploatațiile agricole trebuie să crească și să devină mari unități economice, fie prin asociere, fie prin utilizarea în comun a utilajelor... până în anul 2010 agricultura va suferi în cursul procesului de globalizare numeroase schimbări... mediul economic se va caracteriza prin creșterea accelerată a piețelor de bunuri de consum și servicii, a pieței de capital și a forței de muncă, precum și a științei și finanțelor. Această integrare accelerată a piețelor oferă noi surse pentru dezvoltarea agriculturii. Ea prezintă și riscuri pentru aceia care nu se pot adapta la timp unei situații".

Producătorii agricoli trebuie însă să cunoască cele mai adecvate sisteme informațional-decizionale, care să vizeze informațiilor privind activitatea de producție, activitatea de marketing, elaborarea deciziilor în condiții de certitudine, risc și incertitudine.

Sporirea producției și rentabilității nu se poate realiza decât prin coordonarea eforturilor în vederea găsirii unui sistem optim de cultură al plantelor, a unei mai bune gestionări economico-financiare, și nu în ultimul rând prin creșterea responsabilităților specialiștilor din agricultură, singurii în măsură să realizeze acest deziderat.

Este cunoscut faptul că sistemul de cultură a plantelor este reprezentat de îmbinarea organică dintre structura culturilor și tehnologiilor de producție, între aceste două componente existând o legătură biunivocă.

Îmbinarea acestor componente în funcție de factorii de influență ai sistemului de cultură, revine specialistului din agricultură, care aflându-se în postura de “conducător” este pus în situația de a lua o decizie. Orice proces decizional care stă la baza întregii activități de conducere are nevoie de elemente furnizate în vederea efectuării unor analize aprofundate.

Pentru a programa activitatea în cadrul oricărei unități economice, trebuie să se aibă în vedere rezultatele obținute în perioada anterioară și factorii sau cauzele care au influențat într-un sens sau altul nivelul programului de activitate stabilit.

Optimizarea structurii culturilor și a tehnologiilor de producție este calea cea mai simplă, la îndemâna specialiștilor agronomi, în vederea măririi producției și rentabilității, ea realizându-se fără a necesita eforturi financiare deosebite, factorul uman, specialistul agronom fiind principalul pilon de susținere a dezideratelor de mai sus.

Pentru elaborarea prezentei lucrări am beneficiat de sprijinul Conducerii Universității de Științe Agronomice și Medicină Veterinară București și al colectivului de cadre didactice și tehnice din cadrul Facultății de Management Inginerie Economică în Agricultură și Dezvoltare Rurală cărora le aduc cele mai sincere mulțumiri.

Aduc de asemenea mulțumiri D-lui Prof. univ. Dr Alecu Ioan Nicolae pentru îndrumările competente pe care mi le-a acordat pe parcursul acestor ani.

Dedic acesta lucrare întregii mele familii care a fost alături de mine în toată această perioadă.